Ao. 1846. **No. 53.**

PROVINCIALE Groninger Courant.

Vrijdag den 3 Julij.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van de *Provincie Groningen*, brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat in zijne bureaux ter lezing ligt het bestek, waarnaar op den 8 Julij aanstaande, aan het hôtel van het Provinciaal Gouvernement van Zuid-Holland, te 's Gravenhage, in het openbaar zal worden aanbesteed:

de opbouw van een gesticht tot verpleging van 300 *krankzinnigen voor de Provincie Zuid-Holland, op een vrij terrein aan het Scheveningsche Kanaal buiten de stad 's Gravenhage.*

GRONINGEN den 24 Junij 1846. *De Staatsraad, Gouverneur voornd:* **RENGERS.**

De **STAATSRAAD, GOUVERNEUR** van de *Provincie Groningen*, gezien hebbende de, door den Heer Arrondissements-Directeur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen te *Groningen*, ter executoir verklaring overgelegde suppletoire Kohieren van het Patentregt over het 4e kwartaal van het dienstjaar 184$\frac{5}{6}$, van de Gemeenten of Kantoren:

Hoogkerk, *Baflo* en *Ulrum*,

Heeft goedgevonden:

Art. 1. De voorschrevene Kohieren, opgemaakt overeenkomstig art. 24 der Ordonnantie op het Patentregt, gearresteerd bij de wet van den 21 Mei 1819, executoir te verklaren.

Art. 2. De alzoo gearresteerde Kohieren aan den Heer Arrondissements-Directeur terug te zenden, om dezelve, door tusschenkomst van de hierbij geconcerneerde Heeren Controleurs, aan de Hoofden der Plaatselijke Besturen, daarbij betrokken, te doen ter hand stellen.

Art. 4. Aan de Patentschuldigen te kennen te geven, dat, indien zij zich wegens hunne aanslagen in het Patentregt, hiervoren vermeld, bezwaard mogten achten, zij hunne reclames, binnen drie maanden na de dagteekening van de afkondiging, door het Gemeentebestuur gedaan, zullen moeten indienen, overeenkomstig de voorschriften van opgemelde wet van den 21 Mei 1819, en wel zoodanig, dat *hunne adressen, ofschoon aan Heeren Gedeputeerde Staten gerigt, moeten worden ingediend bij den Heer Controleur van de divisie van Contrôle, waaronder zij ressorteren.*

En zal deze worden gedrukt en gezonden aan de Hoofden der Plaatselijke Besturen van de voornoemde Gemeenten, tot derzelver informatie en ten fine van executie, alsmede aan de Heeren Arrondissements-Directeurs en Controleurs, tot informatie en uitvoering, voor zoo veel een ieder hunner aangaat, en voorts extract van het 1e, 2e en 4e lid in de *Provinciale Groninger Courant* worden geïnsereerd. *De Staatsraad, Gouverneur voornd.:*

GRONINGEN den 1 Julij 1846. **RENGERS.**

De **STAATSRAAD, GOUVERNEUR** der *Provincie Groningen*, van den Heer Arrondissements-Directeur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen te *Groningen*, ter invorderbaar-verklaring ontvangen hebbende de primitive Kohieren voor de belasting op het Personeel, opgemaakt volgens de Wet d. d. 29 Maart 1833 (*Staatsblad* no. 4), gewijzigd bij die van den 24 April 1843 (*Staatsblad* no. 15), over het dienstjaar 184$\frac{6}{7}$, en wel voor de Gemeenten:

Marum, Heeft goedgevonden:

Art. 1. De voorschrevene Kohieren te arresteren en invorderbaar te verklaren, — en aan den Heer Directeur voornoemd terug te zenden, met invitatie, om dezelve, door tusschenkomst van de Heeren Controleurs, die het aangaat, aan de Hoofden der Plaatselijke Besturen, daarbij betrokken, te doen ter hand stellen.

Art. 3. Bij deze ter kennis van de belastingschuldigen in de voornoemde Gemeenten te brengen, dat de reclames, volgens art. 45 § 1 der eerstgemelde wet, welke zij mogten vermeenen te hebben, wegens den aanslag in vorengemelde Kohieren, vóór of op den laatsten dag der 3 maanden, volgende op den dag van afkondiging, door de Gemeentebesturen gedaan, zullen moeten worden ingediend aan H. H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, des verkiezende door tusschenkomst van den Heer Controleur van de divisie van Contrôle, waaronder zij ressorteren; kunnende op geene reclames worden gedisponeerd, welke na dien tijd mogten worden ingeleverd.

Art. 4. Gemelde belastingschuldigen opmerkzaam te maken, dat binnen dienzelfden termijn van 3 maanden moeten worden ingediend de zoodanige reclamatiën, welke ten onderwerp hebben het herstel van begane abuizen of misstellingen in de schattingen en tellingen, op hunne aanvraag gedaan, of ook het herstel van fouten, in hunne eigene aangifte plaats hebbende; hoedanige reclamatiën eveneens door tusschenkomst der H. H. Controleurs kunnen worden ingediend, doch naar het voorschrift van art. 34 § 3 der wet op het Personeel, behooren te zijn gerigt aan Z. E. den Minister van Finantiën, en niet aan H. H. Gedeputeerde Staten, hetgeen bij deze aan de belastingschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden.

Art. 5. En zal deze aan de Hoofden der Plaatselijke Besturen van de voornoemde Gemeenten, alsmede aan de hierbij geconcerneerde Heeren Arrondissements-Directeurs en Controleurs, tot informatie en uitvoering, voor zoo veel een ieder hunner aangaat, toegezonden, en voorts extract van het 1ste, 3de en 4de lid in de *Provinciale Groninger Courant* geïnsereerd worden.

GRONINGEN den 1 Julij 1846. *De Staatsraad, Gouverneur voornd.:* **RENGERS.**

De **ADMINISTRATEUR** van 's RIJKS SCHATKIST in de *Provincie Groningen* brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, van HEDEN tot den 30sten September aanstaande, op de gebruikelijke wijze, des voormiddags van 9 tot 12 uren, ten zijnen Kantore zullen worden UITBETAALD de GEWONE en BUITENGEWONE BURGERLIJKE, KERKELIJKE en MILITAIRE PENSIOENEN, over de tweede drie Maanden van 1846.

GRONINGEN den 3 Julij 1846.

DUITSCHLAND EN AANGRENZ. RIJKEN.

BERLIJN den 23 Junij.

De alhier vergaderde algemeene Synode heeft gisteren weder eene zitting gehouden, waarin uitsluitend over een groot aantal bij dit ligchaam ingediende verzoekschriften, zoowel van bijzondere personen, als van plaatselijke regeringen, is gehandeld. Vele dier verzoekschriften drukten den wensch uit, dat aan de Protestantsche Kerk in Pruissen vrijheid-ademende instellingen mogten worden gegeven, en dat hare leeken niet aan den dwang van geloofsbelijdenissen of zoogenaamde symbolische voorschriften mogten worden onderworpen. Die verzoekschriften zijn tot nader onderzoek aan daarvoor benoemde kommissien verzonden; hebbende de Synode tot nu toe minder over de strekking daarvan dan over den vorm beraadslaagd. Zoo heeft men de vraag behandeld, of het burgerlijk bestuur eener gemeente, als zoodanig, het regt had, om zich over kerkelijke aangelegenheden van algemeenen aard tot de Synode te wenden, en is de Synode daaromtrent tot een besluit gekomen, hetwelk dit vraagstuk in het midden laat. In een der behandelde verzoekschriften kwam eene klagt voor over de onderdrukking, waaronder de Kerk thans leed. Dat gezegde heeft den minister *Eichhorn* tot eene uitweiding aanleiding gegeven, waarin hij het burgerlijk gezag vrijpleitte van de beschuldiging, als of het zijne magt ten aanzien der kerkelijke aangelegenheden te buiten ging, maar tevens als aanleiding tot zulke klagten den strijd van begrippen aanwees, die, ten gevolge van de groote bewegingen, waardoor de Christelijke Kerk in het algemeen en de Protestantsche Kerk in het bijzonder geschokt werd, in de Kerk heerschte. Hij stelde daarbij de roeping der Synode voor, als voornamelijk strekkende, om uit te maken, wat in de Kerk aan alle hare leden gemeen was. Indien men daartoe mogt geraken, zou, meende hij, aan velerlei thans heerschend misverstand over de bemoeijenissen van het burgerlijk gezag met de zaken der Kerk een einde worden gemaakt. — In bijzondere berigten uit Berlijn wordt de wijze, waarop de minister *Eichhorn* de beraadslagingen der Synode leidt, zeer geroemd. Hij schijnt zich van elken stap, waardoor de vrijheid van handelen der Synode in de waagschaal zou kunnen worden gesteld, zorgvuldig te onthouden.

Als een bewijs van het groot belang, hetwelk de Koning van Pruissen in de handelingen der Synode stelt, wordt aangevoerd, dat Zijne Majesteit zijnen tegenwoordigen gezant te Londen, geheimraad *Bunsen*, niettegenstaande deze in Engeland thans over gewigtige aangelegenheden te handelen heeft, naar Berlijn heeft doen komen, alleen om in de gelegenheid te zijn van telkens zijnen raad over de zaken der Synode te kunnen inwinnen. De Koning stelt namelijk, als het kerkelijke aangelegenheden betreft, in den heer *Bunsen*, die in het vorig jaar een belangrijk werk „over de inrigting van de Kerk der toekomst" in het licht heeft gegeven, buitengewoon veel vertrouwen.

In de volgende zitting der Berlijnsche Synode zou gehandeld worden over het berigt eener kommissie uit haar midden, betrekkelijk voorslagen tot bevordering van het heilig houden van den eed.

MUNSTER den 22 Junij.

Het warme weder heeft op onze graanvelden eenen waarlijk wonderbaren invloed uitgeoefend. Het uitzigt op eenen voordeeligen roggeoogst was voor 14 dagen nog zeer gering; er waren geheele velden, die, naar het uiterlijk aanzien te oordeelen, niet het minste zouden opleveren; de ziekte had de aren aangetast, die in een rood stof of zelfs tot verrotting waren overgegaan. Maar nu is het stof geheel van den korrel verdwenen, en deze zwellen zoo gezond als in jaren van den voordeeligsten oogst, zoodat men de beste verwachtingen mag koesteren. Niet minder schoon staan de tarwevelden; bevrijd van alle ziekte bloeit daar alles in den heerlijksten wasdom. De marktprijzen worden dagelijks lager.

— De *Chroniek van Ulm* en het *Weekblad van Heidenheim* berigten het volgende: „*Adam Gayring*, schapehoeder van het dorp Gussenstadt, 64 jaren oud, een braaf en eerlijk man, bemind en geacht door al wie hem kenden, vervoegde zich des namiddags van den 6 Junij bij den gemeenteraad van Heidenheim, en verklaarde zeer bedaard, dat hij zoo even zijne vrouw gedood had. De baljuw van Heidenheim, die in den gemeenteraad zat, deed dadelijk zijn griffier roepen en nam *Gayring* in verhoor, welke aan den magistraat de volgende bijzonderheden mededeelde van de misdaad, waarvan hij zich zelf aangeklaagd had. „Mijne vrouw, zeide hij, was, gelijk algemeen bekend is, sinds lang ziek, en met name onderhevig aan veelvuldige hoofdpijnen, die dikwijls zoo heftig waren, dat ze haar beroofden van het gebruik harer rede. Den jongsten winter was zij zelfs bestendig bedlegerig; sedert acht dagen herhaalde zij mij onophoudelijk, dat zij alle hoop op genezing verloren had, dat het leven haar eene marteling was, en dat zij buitendien vreesde gebrek te zullen lijden als ik vóór haar kwam te sterven. Heden morgen, nadat mijne vrouw en ik te zamen het 4de hoofdstuk van het boek der *Rigteren* hadden gelezen (de beide lieden waren zeer vroom en lazen alle dagen in den Bijbel), verzocht ze mij haar een spijker in het hoofd te slaan, gelijk *Jahel* gedaan had aan *Sisera*, daar zulk een dood zacht en tevens snel moest zijn en een einde aan haar lijden zoude maken; zij vergaf mij vooraf dezen moord, waarvan zij mij vrijsprak voor God en de menschen. Een spijker, voegde zij er bij, zal niet veel bloedstorting veroorzaken en slechts eene kleine wonde maken: zoodra ik dood ben, moet gij de wond digtdrukken en mij eene witte nachtmuts op het hoofd zetten, zoo zal er niets van uitlekken.

„Na lang tegenpratens, ging *Gayring* voort, gaf ik eindelijk toe aan het verlangen mijner vrouw. Ik nam een spijker en begon dien haar in den linkerslaap te drijven met een hamer; maar deze spijker was te zwak, en de punt, in plaats van in het hoofd te dringen, stompte af op het been van den slaap. Ik poogde toen in denzelfden slaap eene kleine kuipersboor te drijven, maar ook dit mislukte. Toen werd mijne vrouw ongeduldig en beval mij haar aftemaken met den hamer; dit deed ik; ik sloeg haar met den hamer de hersenpan in. Haar lijk, mijnheer de baljuw, ligt in mijne woning, waar gij het op uw gemak kunt onderzoeken."

„De magistraat vervoegde zich ten huize van *Gayring* met een geneesheer, en deed er ten zelfden tijd *Gayring* onder goed geleide heen brengen. In het huis gekomen, vonden zij er het lijk van vrouw *Gayring* geheel gekleed op een bed liggen. Aan den linker slaap bespeurde men twee wonden, en de regter zijde der hersenpan was verbrijzeld van den top tot beneden den slaap. Niet ver van het bed stond eene tafel, waarop een bijbel lag, alsmede de spijker, de kuipersboor en de hamer, welke tot pleging der misdaad gediend hadden. Op den grond nevens deze tafel stond een aarden pot met water, waarin de moordenaar, naar zijn eigen verhaal, zijne handen gewasschen had, voor dat hij aangifte ging doen bij den gemeenteraad van Heidenheim. *Gayring* is in de gevangenis van het stadhuis. Hij is zeer kalm, en zegt overtuigd te zijn, dat hij wel gehandeld heeft door den wil zijner vrouw uittevoeren, om haar van haar lijden te verlossen. Andere Wurtembergsche dagbladen, het bovenstaand berigt overnemende, voegen er bij, dat daags na den moord, door *Gayring* gepleegd, alle inwoners van Gussenstadt hun werk gestaakt en den dag vastend in de kerk doorgebragt hebben, waar zij nedergeknield baden voor het behoud der ziel van het slagtoffer."

FRANKFORT den 28 Junij.

De brieven, welke alhier uit Rome ontvangen worden, zijn vervuld met uitdrukkingen van hoop, welke de benoeming van den nieuwen Paus heeft doen geboren worden. Indien men de schrijvers dezer brieven wil gelooven, dan zal uit de benoeming van *Pius IX* eene nieuwe eeuw, zoo al niet voor de Kerk, dan toch voor het wereldlijk oppergezag van den H. Stoel aanbreken. Inderdaad schijnt de gisting in Italie haar toppunt bereikt te hebben, zoodat, indien niets tot bedaring der gemoederen aldaar geschiedt, uitbarstingen te vreezen zijn, die welligt niet zoo gemakkelijk als vroeger te onderdrukken zullen wezen.

De nieuwe Paus onderscheidt zich door welsprekendheid, uitgebreide kennis en eenen door letterkundige studie beschaafden geest. Zijne verkiezing is niet alleen hierom goed te keuren, omdat zij op eene uitstekend waardigen Priester viel, of omdat hij in de legatien in groot aanzien staat, maar ook omdat, volgens den gewonen loop der dingen, zijn ouderdom een langdurige pontificaat doet verwachten, gedurende hetwelk dus ook heilzame veranderingen tot stand gebragt zullen kunnen worden.

Onder de bijzonderheden, welke de berigten uit Rome omtrent de verkiezing van den Paus mededeelen, behoort ook, dat de kardinaal *Mastai Ferretti*, welke toevallig een der stemopnemers was bij de laatste stemming, in onmagt ter neder is gestort toen hij het stembriefje opende, hetwelk de 34ste stem voor hem bevatte, en hem de voor de verkiezing vereischte meerderheid deed verkrijgen.

De nabij hem staande kardinalen hieven hem op en bragten hem naar zijne plaats. De gekozene verzette er zich langen tijd tegen om de keuze aan te nemen. Eindelijk gaf hij gehoor aan de eenparige verzoeken der kardinalen, en sprak met tranen in de oogen en met bevende lippen: *Ecce indignus servus tuus, fiat voluntas tua!* Er waren overigens nog 3 stemmen voor den kardinaal *Mastai Ferretti.*

FRANKRIJK.

PARIJS den 29 Junij.

Uit Rome meldt men het volgende: Indien Z. H. *Pius IX* den Franschen gezant graaf *Rossi* voor alle anderen heeft ontvangen, dan moet men zulks eenvoudig beschouwen als een ceremonieël gebruik, volgens hetwelk de gezant van Zijne Allerchristelijkste Majesteit het regt heeft, het eerst zijne hulde te brengen aan den nieuw benoemden Paus.

Gedurende de dagen, waarop het conclave vergaderd was, ging er bijna geen dag om, waarop niet een of ander gerucht uitlekte. Rome wist den 15den te 3 uur, dat de kardinaal *Lambruschini*, bij de eerste stemming te 1 uur, de meeste stemmen op zich had vereenigd. Toen dingsdag avond de tegenwoordige Paus benoemd was en de ceremoniemeester een volledig stel kleederen voor Z. H. vraagde, met bijvoeging, dat de schoenen van de kleinste soort moesten zijn, werd dit weldra bekend; voor geen ander, dan voor den kardinaal *Gizzi* konden dezelve bestemd zijn; hij, zoo redeneerde het volk bij gevolgtrekking, moest alzoo Paus wezen. Vijftig duizend menschen geloofden dit nieuws, dat als een loopend vuur werd verspreid.

Vrijwillige koeriers renden naar de geboorteplaats van den karninaal *Gizzi*; zijne te Rome zich bevindende bloedverwanten ontvingen gelukwenschingen, tot dat de volgende dag de dwaling aan het licht kwam. Er mengde zich eenige teleurstelling in de hulde, welke men aan paus *Pius IX* bragt, doch toen de eerwaardige kerkvorst met zijne achtbare houding en grijzende haren verscheen en met echt vorstelijke houding en tranen in de oogen den zegen over het volk uitsprak, werd de geestdrift algemeen en was de toejuiching niet minder, dan wanneer de kardinaal *Gizzi* tot Paus ware verheven.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 27 Junij.

Dewijl de ministeriële crisis, welke thans bestaat, was voorzien, heeft dezelve te Londen geen bijzonder grooten indruk gemaakt. Men weet bepaald, dat sir *Robert Peel*, na het aannemen van de bill nopens de graanwetten door de beide huizen, afstand zoude doen van het bestuur der zaken. Het verwerpen der bills, betrekkelijk de bescherming van personen en goederen in Ierland, heeft alleen de ten uitvoerlegging van dit zijn besluit verhaast.

Niets is natuurlijker, dan dat in deze oogenblikken elk zich verdiept in gissingen nopens de staatsmannen, die het nieuwe kabinet zullen vormen. Zeker schijnt het, dat lord *Palmerston* de opvolger zal wezen van lord *Aberdeen*, en elk is het bekend, dat lord *Palmerston* geenszins het stelsel van gematigdheid en vredelievendheid is toegedaan, hetwelk lord *Aberdeen* sedert 1840 heeft gevolgd.

Ofschoon het algemeen gevoelen is, dat sir *Robert Peel*

zal aftreden, zijn nog velen van gevoelen, dat, dewijl het zamenstellen van een nieuw kabinet nog vele bezwaren zal opleveren, het mogelijk zoude zijn, dat sir *Robert Peel*, even als in december van het vorige jaar, weder aan het bewind zoude kunnen blijven, ten einde het land in geene ongelegenheid te brengen; in dat geval zoude het Parlement worden ontbonden. In meer dan één staatkundigen kring is men van dit gevoelen.

De *Globe* wenscht het gouvernement geluk, dat het den doodelijken slag ontving, even als *Nelson*, op het oogenblik der overwinning.

— Eenige Engelsche dagbladen verhalen, dat sir *Robert Peel* van het staatkundige leven een afkeer zou hebben gekregen, wegens de wederwaardigheden, welke hem het gedrag van een zijner zonen berokkent. Deze zelfde bladen zeggen namelijk, dat de zoon van sir *R. Peel*, na twee jaren te Madrid te hebben gewoond, terug geroepen en gepromoveerd werd tot den graad van eersten secretaris bij de Engelsche legatie te Bern. Maar gedurende de 14 dagen, welke hij laatstelijk te Londen doorbragt, gaf hij zich weder zoodanig aan zijne oude neiging, het spel, over, dat hij de ontzaggelijke som van 60,000 £ (*f* 720,000) verloor, voor welke hij wisselbrieven van slechts korten omloop teekende. Daar de vervaldag kwam en sir *Robert Peel* weigerde, om voor zijnen zoon zulke hooge schulden te betalen, is de jongeling gegijzeld geworden, in plaats van zich naar zijnen nieuwen post te Bern te kunnen begeven.

— Berigten uit Lissabon van den 20 junij melden, dat orde en rust in dat rijk langzamerhand begonnen terug te keeren. De junta's waren meerendeels ontbonden; aan de billijke eischen der volkspartij was zoo veel mogelijk voldaan, en de ministers hielden zich ijverig bezig met het nemen van maatregelen, om den ten gevolge der jongste beroerten gestoorden gang der zaken weder te herstellen.

— De *Times* deelt in nagenoeg officiële termen mede, dat de Oregon-kwestie is geschikt. Over het algemeen is men van gevoelen, dat de onderhandelingen tusschen Engeland en de Vereenigde Staten tot het gewenschte doel hebben geleid, en het is waarschijnlijk, dat lord *Aberdeen*, nog voor het aftreden van het kabinet, in staat zal zijn, deze gelukkige gebeurtenis aan het Parlement mede te deelen.

Van den 28sten. Men zegt, dat de Koningin sir *R. Peel* tot pair heeft willen verheffen, doch dat de baronnet dit heeft van de hand gewezen.

— De tijding der aanneming van de graanwet was spoedig door geheel Engeland verspreid. Te Birmingham hebben de klokken den geheelen dag geluid en des avonds zoude eene algemeene illuminatie plaats hebben.

Het meerendeel der Engelsche bladen, zoowel die van zijne partij als van zijne bestrijders, laten sir *Robert Peel* regt wedervaren als een minister, die aanspraak heeft op de erkentelijkheid van tijdgenoot en nakomeling.

De *Daily-News* spreekt in dezer voege van sir *Robert Peel:* De naam van sir *Robert Peel* zal gewis tot de nakomelingschap overgaan, als die van den eersten minister van den vrijen handel en de grondlegger eener wijze en edelmoedige staatkunde. Men kan hem uit het kabinet verwijderen, maar hem zijne plaats uit de geschiedenis niet ontnemen. Hij kon in den parlementairen wedstrijd overwinningen behalen en nederlagen lijden, maar beide zullen in de schaduw gesteld worden door het groote werk, dat hij tot stand bragt en dat zijnen roem in verband zal brengen met den voorspoed van zijn volk.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 28 Junij.

Bij besluit van den 13 junij heeft Z. Maj. — met wijziging in zoo verre van vroegere daartoe betrekkelijke besluiten — bepaald, dat de heffing van *leges* voor attestatien de vita tot ontvang van lijfrenten, pensioenen, ga-
[illegible]
trokken, en de afgifte derzelve door de plaatselijke besturen voortaan *kosteloos* zal geschieden, behoudens het reeds bepaalde, of hetgeen nader mogt worden bepaald, omtrent de kosten van zegel en die der formulieren van attestatien de vita, welke laatstgemelde voortdurend, door de zorg der gouverneurs in de onderscheidene provincien des rijks, zullen worden gedrukt en bij hen voor de plaatselijke besturen verkrijgbaar worden gesteld, terwijl de kosten dier formulieren zoo laag mogelijk zullen moeten worden berekend, en in geen geval meer dan drie cents per exemplaar zullen mogen bedragen.

Van den 29sten. Z. D. H. de hertog van Nassau, benevens gevolg, is gisteren avond met den laatsten spoortrein alhier aangekomen. Z. D. H. werd aan het station van den spoorweg ontvangen door den baron *Miellet van Coehoorn*, adjudant van Z. Maj. den Koning. De Hertog heeft zijn intrek genomen in het oude paleis, in het Noordeinde.

— Men verneemt, dat er deliberatien aanhangig zijn, om de vuursteen-geweren, bij de dienstdoende schutterijen in gebruik, tegen slaggeweren te verwisselen.

AMSTERDAM den 28 Junij.

Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn wederom bevracht geworden de volgende schepen, als:

Voor Amsterdam, *Maria*, kapitein *H. D. van Wijk*; *Straat Sunda*, kapit. *T. C. H. Kock*; *Elisabeth Anthonia*, kapit. *P. Bakker*; *Rhijn*, kapit. *C. Brandligt*; *Dionysia Catharia*, kapit. *P. Arenspoot*; *Admiraal van Heemskerk*, kapit. *J. F. P. A. Abbema*; *Theodora en Sara*, kapit. *A. van Oosteroom*; *Wilhelmina Arnolda*, kapit, *J. L. Mulder*; *Decima*, kapit. *K. J. Bolhuis*; *Anjer*, kapit. *N. N.*; *Maria Susanna Hendrika*, kapit. *J. A. Knaap*; *Willem Ernst*, kapit. *H. Wittebol*; *Oceaan*, kapit. *N. D. de Boer*, en *Java Koerier*, kapit. *F. G. Reinits.*

Voor Rotterdam, *Mary en Hillegonda*, kapit. *J. Martens*; *Twee Anthony's*, kapit. *A. Plug*; *Erfprinses van Oranje*, kapit. *C. J. Kaleshoek*; *Olivier van Noord*, kapit. *J. W. Verberne*; *Ceram*, kapit. *T. K. Veltman*, van Dordrecht, en *Generaal Baron van Geen*, kapit. *B. P. v. Weyland*, van Dordrecht.

Voor Dordrecht, *Jan van Hoorn*, kapit. *J. Bouten.*

Voor Middelburg, *Minerva*, kapit. *J. A. van Boven.*

— Te Amsterdam, Rotterdam en Schiedam zijn in de laatste dagen meer dan *duizend* lasten koren uit buitenlandsche havens aangekomen. De aanwezige voorraad moet reeds verbazend groot zijn, terwijl men nog een aanzienlijk aantal ladingen verwacht.

Alléén te Amsterdam waren tegen maandag den 29 junij ruim 1100 lasten rogge in publieke veiling aangeslagen.

Het is dus te voorzien, dat bij de meer gunstige berigten over het te veld staand gewas, zoo wel hier als in andere landen, de prijzen weldra eene gewenschte daling zullen ondergaan.

Van den 30sten. Het gerucht wil, dat men voornemens is, om aan den Hollandschen spoorweg eene uitbreiding te geven door het daarstellen van eenen zijtak naar de haven van Schiedam. Ofschoon wij reden meenen te hebben, om dit gerucht als niet van grond ontbloot te gelooven, zoo willen wij evenwel de nadere bevestiging, wanneer wij daartoe in staat zullen zijn gesteld, afwachten. Wij zullen intusschen, zoo als wij vertrouwen, niet noodig hebben, op het belangrijke dezer tijding te wijzen voor den groothandel, vooral van Amsterdam naar Engeland.

— Wij hebben voor eenigen tijd een gerucht medegedeeld, als zoude het handelstraktaat met Belgie toen onderteekend zijn, welk berigt zich echter niet heeft bevestigd. Thans beter onderrigt, meenen wij hetzelve te moeten tegenspreken, wat aangaat de vaststelling van het geheele traktaat. Men was het, zoo als nu blijkt, beiderzijds slechts eens geworden omtrent de hoofdpunten en grondslagen. Sedert is aan de moeijelijke en uitgebreide taak der redactie met voortvarendheid de hand gelegd, en bestaat alle hoop, dat de zaak allengskens haar beslag nadert.

Doch, ook indien hier geene onvoorziene belemmeringen den loop der onderhandelingen komen stremmen, is het te berekenen, dat nog vele weken, ja maanden, zullen verloopen zijn, eer het traktaat in werking zal kunnen komen. Het zal voor den handel, die de sluiting van dit traktaat tot eene berekening zijner speculatien heeft gesteld, niet onbelangrijk zijn, het vorenstaande uit eene wel onderrigte bron te vernemen. (*'s Grav. Nieuwsb.*)

— Men verneemt, dat het provinciaal Hof in Zuid-Holland, in raadkamer vergaderd, bij arrest van gisteren, de *achttien* personen, die zich sedert september des vorigen jaars, ter zake van de ongeregeldheden, in 's Gravenhage en Delft voorgevallen, in hechtenis bevinden, *naar de openbare teregtzitting van hetzelve Hof heeft verwezen.*

ROTTERDAM den 30 Junij.

Gisteren avond kwam Z. Maj. de Koning alhier op 's Rijks werf aan, vergezeld van Z. D. H. den Hertog van Nassau en HH. KK. HH. de prinsen *van Oranje* en *Alexander*, met Hoogstderzelver adjudanten en verder gevolg. Z. Maj. werd ontvangen door den directeur der marine *Ver Heull* en de hoofdambtenaren der directie, welke, benevens de alhier aanwezig zijnde heeren zeeofficieren, Hoogstdenzelven werden voorgesteld.

Z. Maj. en de overige hooge Personen begaven zich, onder militaire honneurs van het korps mariniers, aan boord van het stoomjagt *de Leeuw*, hetwelk dadelijk de reis naar Vlissingen ondernam, ten einde aldaar tegenwoordig te zijn bij het uitzeilen des eskaders, onder bevel van Z. K. H. *Hendrik*, prins der Nederlanden.

— Wij hebben de statuten ontvangen eener naamlooze maatschappij, onder de benaming: *Surinaamsche Maatschappij tot opbeuring van Landbouw en Nijverheid*, waarvan de oprigting te Amsterdam geschiedt. Het prijzenswaardige *doel* dezer maatschappij is, om in de kolonie Suriname, voornamelijk door de oprigting van centrale etablissementen tot suikerbereiding, volgens een verbeterd stelsel, de nijverheid en den landbouw op te beuren, door de ontheffing der planters van het kostbaar onderhoud van molens en kookhuizen, de aanplanting van meerdere akkers riet te bevorderen, het lot der negerbevolking te verbeteren door bevrijding van het nachtwerk, de suikerproductie, zoowel in kwaliteit als hoeveelheid, uit te breiden en door overeenkomsten met de planters de welvaart der kolonie te vestigen en te verhoogen. Het maatschappelijk kapitaal zal *f* 5,000,000 bedragen, verdeeld in 5000 aandeelen, ieder van *f* 1000.

— Men verneemt, dat dezer dagen uit een der pakhuizen van de Handelmaatschappij 40 balen koffij zijn gestolen. De daders zijn nog onbekend, doch de politie doet ijverige nasporingen, om dezelve te ontdekken.

— Te Delft zijn, in een der vorige nachten, van drie platten van dakvensters van het Rijks magazijn van uitrusting gestolen ongeveer 640 ponden, of 1451 vierkante Nederlandsche ellen, zoogenaamd dertigponds lood.

's HERTOGENBOSCH den 28 Junij.

Men verneemt meer en meer, dat de oogst ten minste niet beneden dien van een gewoon jaar zal blijven. De landman zegt over het algemeen, als men hem naar de te veld staande gewassen vraagt, dat dezelve redelijk goed staan, en dit zegt veel; want hij vindt zelden oorzaak tot roemen. Rondom Grave staat de rogge zeer schoon en hoort men ter naauwernood van roest spreken. In het land van Boxmeer, dat uitmuntend graan oplevert, had men slechts regen noodig, en die is nu gevallen. Men verwacht, dat het graan goed van soort zal zijn, zwaar en fijn van bast, zoo als doorgaans bij drooge zomers. De aardappelen staan overal goed, zonder eenig verontrustend verschijnsel.

Ik meld u niets over branden in schoorsteenen, over ongeregeldheden onder de arbeiders aan de Vugtsche werken, over botsingen tusschen ingezetenen van Vlijmen en Drunen en dergelijk ander nieuws, dat men hier aangaande deze stad en omstreken in het *Handelsblad* leest, en voor het eerst verneemt; gebeurtenissen, welke dáár voorkomen, als van veel belang zijnde en waarvan men op de plaats zelve ter naauwernood iets hoort.

ZWOLLE den 30 Junij.

Vroeger is gemeld, dat de heeren bankier *L. R. Bischoffsheim* en de hoofd-ingenieur *van der Kun* over Munster naar Osnabrück gereisd waren, om ter laatstgenoemde plaats eene conferentie te hebben met kommissarissen van wege het Hanoversche gouvernement, ten einde over de aansluiting des Overijsselschen spoorwegs aan de Hanoversche grenzen te beraadslagen. Thans schrijft men uit Hanover, dat deze bijeenkomst den 15 dezer werkelijk te Osnabrück heeft plaats gehad, en dat de heer *Bischoffsheim* verklaard heeft in het voorstel der Hanoversche regering, *om den Overijsselschen spoorweg op Lingen te rigten, niet te kunnen treden.* Of de verdere onderhandelingen geleid hebben tot de vaststelling der lijn van Almelo op Rheine, of over Oldenzaal door Bentheim, of over Enschede, wordt niet gemeld. (*Overijssel.*)

— De hoop, dat de heerschende ziekte te Wierden die gemeente langzamerhand zal verlaten, begint zich meer en meer te bevestigen.

— Men verneemt, dat de heer *K. van Hulst*, uitgever van *de Snelwagen* en van de *Kamper Courant*, te Kampen, den 18 dezer aan den griffier bij het Provinciaal Hof in Overijssel een request om gratie aan Z. Maj. den Koning heeft aangeboden, met verzoek, om daaraan, ingevolge de voorschriften van het wetboek van strafvordering, het noodige gevolg te geven.

SNEEK den 30 Junij.

Een geloofwaardig getuige, die terug gekeerd is van een uitstapje naar dat gedeelte van Drenthe en Overijssel, hetwelk aan onze provincie grenst, verzekert ons, dat al de veldvruchten aldaar bijzonder gunstig staan, uitgezonderd de haver, waarvoor de warme droogte te lang schijnt geduurd te hebben. De landman was algemeen tevreden, zonder beducht te zijn noch voor de aardappelziekte, noch voor nadeelige gevolgen van de roest in de rogge. De overal gevallene, zoo weldadige regen, achtervolgd door het heerlijkste weder, heeft zoowel aldaar, als hier en elders, de menschelijke bezorgdheid getemperd, te meer, daar alle soorten van eetwaren allengs in prijs dalen, zoo als ook de nieuwe aardappel, welks hoedanigheid uitmuntend is, en die, bij nog eenige prijsverlaging, weldra weder het goedkoopste voedsel zal zijn. (*Sneek. Cour.*)

ASSEN den 29 Junij.

Behalve hetgeen andere dagbladen medegedeeld hebben uit het arrest van den Hoogen Raad, waarbij het beroep in cassatie van mr. *G. J. Fabius* is verworpen, meenen wij nog hier te moeten opnemen de volgende zeker allerbelangrijkste overwegingen: „Overwegende dienaangaande (namelijk aangaande het beweren, dat de wet alleen de huizen der ingezetenen voor de beambten kan openen, en in dezen geene daartoe strekkende wet zou bestaan), dat genoemde politie-verordening niet is in strijd met de algemeene bepaling van art. 168 der Grondwet, vermits de *wet*, bij art. 471 begin en no. 1 van het Wetboek van Strafregt eene geldboete bedreigende tegen hen, die zullen hebben verzuimd hunne ovens, schoorsteenen of andere stookplaatsen te onderhouden, te herstellen of schoon te maken, van zelf medebrengt de magt der daartoe bevoegde beambten tot het voeren van schouwen ter handhaving dier bepaling, welke schouwen niet kunnen geschieden, zonder de woningen binnen te treden; overwegende, dat art. 93 der meergemelde keur slechts bevat *huishoudelijke* verordeningen ter handhaving der gezegde algemeene bepaling van het Wetboek van Strafregt."

De Hooge Raad schijnt dus nu het beginsel te erkennen, dat eene wet altijd *althans* de *grondslag* moet zijn van verordeningen, die de ingezetenen verpligten hunne woningen te openen.

— De prijs van het vee was op de voorjaarsmarkten, zoo in Drenthe als elders, en is hier te lande nog rijzende. Dit is een gevolg, deels van de voor het gewas gunstige weêrsgesteldheid, deels van de nog steeds heerschende longziekte, grootendeels van den uitvoer naar Engeland, welke sedert de verlaging van het invoerregt aldaar aanmerkelijk is toegenomen, en nog meer toenemen zal, als de door sir *R. Peel* voorgedragen tariefswijziging, waarbij het slagtvee van invoerregt wordt vrijgesteld, zal zijn in werking gebragt.

Die vermeerderde uitvoer, — de daardoor toenemende duurte van het vleesch moge voor velen drukkend zijn, — is niettemin een zegen voor een voornamen tak onzer volksnijverheid, voor de in het weiderijke Nederland inheemsche veeteelt niet alleen, maar voor het geheele Vaderland, — is eene vermeerdering van den nationalen rijkdom. Wel is waar, wat onze veehouders voor hun hier te lande geconsumeerd wordend product meer ontvangen, — hetwelk ook de Regering hun niet, door een uitvoerregt, bij voorbeeld, zou mogen ontnemen, daar zij eene klasse van burgers niet ten koste eener andere, de verbruikers niet ten koste der producenten mag bevoordeelen, — die meerdere ontvangst wordt, de zaak beschouwd met opzigt tot den nationalen rijkdom, juist opgewogen door de meerdere uitgave der inlandsche verbruikers; maar onze veestapel levert meer dan voor de inlandsche consumtie noodig is, en dat overschot heeft door den toegenomen uitvoer eene hoogere waarde verkregen: in zoo ver is de prijsverhooging van het vee vermeerdering van den nationalen rijkdom.

Doch elke prijsverhooging, die niet het gevolg is van voorbijgaande omstandigheden, vermeerdert de productie; ieder toch zoekt datgene te leveren, waarop de meest winst te behalen is; zoo doende neemt het aanbod toe, en daalt de prijs weder. Zoo zal ook de tegenwoordige prijsverhooging van het vee eene uitbreiding der veeteelt ten gevolge hebben, welke zoo lang zal voortgaan, tot dat de prijs weder tot het natuurlijke peil gedaald is. En zoo zal dan de eindelijke uitkomst zijn, dat eene der voornaamst[e] bronnen onzer volkswelvaart, de veeteelt, milder vloeit, zonder dat de inlandsche verbruiker meer moet betalen, dus eene zuivere vermeerdering van den nationalen rijkdom.

De uitbreiding der veeteelt is, zoo lang althans de Neder[-]landsche landman zijn belang verstaat, het natuurlijk gevol[g] en het geneesmiddel tevens der duurte van het vee. En di[t] is zekerlijk veel beter geneesmiddel, dan de door het *Han[-] delsblad* van den 25 junij voorgeslagene, namelijk vermin[-]dering van den accijns op het geslagt, waardoor verzwaring van andere lasten zou noodzakelijk worden, en invoer va[n] buitenlandsch vee, welke òf het voordeel, op den uitvoer va[n] het inlandsch vee behaald, zou verslinden, òf onzen veestap[el] van mindere hoedanigheid maken zou, in regtstreeksch[e] tegenspraak met de pogingen der lands- en gewestelijke over[-]heden en der landbouwgenootschappen, om ons veeras, i[n] en door zich zelf, te veredelen.

Ook de Drentsche landman zal, zoo hij zijn belang be[-]grijpt, in dezen staat van zaken zich meer gaan toelegge[n] op de veeteelt. Hij zal meer werk maken van zijn wei[-] en hooiland, van het zoo verwaarloosde en voor verbete[-]ring zoo vatbare natuurlijk groenland, en ook van de tee[lt] van voedergewassen.

Ten gevolge van de uitbreiding der veeteelt, zal de graan[-]bouw in omvang verliezen, maar in innerlijke kracht win[-]nen: want er is een schakel, die veeteelt en graanbou[w] naauw verbindt, de mestvaalt.

De graanwetvraag komt ook weer ter sprake. Het *Han[-] delsblad*, vroeger een matig vast regt op den invoer v[an] graan begeerende, helt in het nummer van den 25 ju[nij] over tot geheel vrijen invoer, 1°. omdat thans een mat[ig] vast regt de voorstanders der handelsvrijheid niet meer z[ou] tevreden stellen, — als of die lieden slechts hadden te e[i-] schen! 2°. omdat Engeland binnen kort den graan-invo[er] vrijstelt, — als of al wat voor Groot-Brittannie schik[t,] ook ons zou voegen! Zoo sir *Peel* minister ware in N[e-] derland, het zou te bezien staan, of hij onze graanwet zo[u] opgeheven wenschen. Want sir *Peel* is, wat het *Handel[s-] blad* ook moge beweren, geen apostel der volslagen ha[n-] delsvrijheid en der onbeperkte buitenlandsche mededingin[g.] Doch wij laten thans de vraag zelve in het midden; w[ij] willen alleen het *Handelsblad* uitnoodigen, om voortaan zoo gewigtige zaken minder beuzelachtige gronden aan voeren. Geef u de moeite van na te denken, *Handelsbla[d,]* wanneer gij de eer hebt tot de geheele natie, en dat ni[et] over beuzelingen, te spreken: is zij misschien *uwe* na[tie] niet, wel nu, wij Nederlanders willen ook van vreemd[e-] lingen niet minachtend behandeld worden.

(*Drentsche Courant.*)

GRONINGEN den 2 Julij.

Door de faculteit der Wis- en Natuurkundige Wete[n-] schappen aan onze Hoogeschool is een antwoord bekroo[nd] geworden, ingezonden op de door haar uitgeschrevene pri[js-] vraag: *Quid Mathematici recentiores contulerunt [ad] emendandam interpolandi methodum?*, en waarvan, bij [de] opening van het naambillet, bleek schrijver te zijn de h[eer] D. J. STEIN PARVÉ, *math. et phil. Nat. candidaat* [aan] de ter dezer stede gevestigde Hoogeschool.

Op de door de Regtsgeleerde faculteit uitgeschrev[ene] prijsvraag: *Juris Romani regula „traditionibus domi[nia] rerum, non nudis pactis transferuntur" a legislat[ore] francico improbata, merito recepta fuit jure, quo utim[ur.] Rogat Ordo, ut, expositis incommodis, quae juris fr[an-] cici principium peperit, probetur, receptae juris rom[ani] regulae quae sit vis ad recte intelligenda et interpreta[nda] varia codicis civilis nostri capita? quis usus in explica[ndo] loco* de obligationibus, *in primis quod ea placita atti[net,] quae verbis haud differunt a codicis francici praecep[tis]* is ingekomen een antwoord, 't welk bekroond is en w[...]

…n schrijver bleek te zijn de heer R. T. H. P. L. A. van Boneval Faure, kandidaat in de Regtsgeleerdheid aan onze Hoogeschool.

Men verneemt, dat op de prijsvraag door de Theologische Faculteit uitgeschreven, geene antwoorden zijn ingekomen.

— Gisteren avond, omstreeks 7 uur, is G. Groenewold, koemelker en moesker buiten de Boteringepoort …nier, van zijn hooiblok gevallen, terwijl hij bezig was hetzelve met stroo te dekken, en zoo geweldig met zijn hoofd op de steenen gestort, dat hij oogenblikkelijk is overleden. Hij was 39 jaren oud en laat eene vrouw met drie kinderen achter.

— Men verneemt, dat eenige heeren, geadsisteerd door landmeters, zich thans op de Zoltkamp bevinden, om opmetingen te doen betrekkelijk de voorgenomene indijking van de Lauwerzee door het leggen van een dijk van het eiland Schiermonnikoog naar het uiteinde van den Noord-Polder, achter Westernieland, en van dat eiland naar de Vriesche kust.

— Door Z. Maj. is, bij besluiten van den 18 junij jongstl., no. 100 en 101, vergund het bestaan te Winsum en Stroobos onder Doezum, gemeente Grootegast, van christelijke afgescheidene gemeenten, bestuurd volgens de bepalingen van het reglement der christelijke afgescheidene gemeente te Groningen.

Scheveningen den 29 Junij 1846.

Bij het vertrek van ds. *H. Gann Dun* naar Vlissingen, heeft de kerkeraad der Hervormde Gemeente het volgende twaalftal van predikanten, alphabetisch gesteld, geformeerd: *Dirk Breijer*, te Streijen; *Jan Daniel Beman Brouwer*, te Welsrijp en Bajum; *Jan Rudolph de Bruine*, te Vlissingen; *Johannes Christiaan Eijkman*, te Balk; *Frederik Constant van den Ham*, te Veenendaal; *Johan Coenraad Hentzepeter*, te Berkel en Roodenrijs; *Hermanus Rietveld Creyghton*, te IJselmuiden; *Anne Joannes Molenaar*, te Beest; *Jonathan Bastiaan Nijhoff*, te Sparendam en Spaarnwoude; *Antoon Piper*, te Genemuiden; *Hendrik Slothouber*, te Huizen, en *Jacob Hendrik Soli* te 's Gravezande.

In de *Algemeene Konst- en Letterbode* van den 19 junij leest men het volgende berigt:

VERGIFTIGING MET SUIKERGOED,

MEDEGEDEELD DOOR

A. E. STHEEMAN, HZ.,

Apothecar te Winschoten.

Dat de menschen voortdurend onder het gebruik van schadelijke zelfstandigheden voortleven, zal ieder niet gereedelijk toestemmen; en toch is het eene waarheid, dat hevige vergiften, onder allerhande gedaanten, dagelijks door de meest gegoede klassen genoten worden. Men ziet daaruit niet altijd dadelijk hevige toevallen ontstaan, welke vermoeden geven, dat er eene vergiftiging is geschied. Maar toch kan dat langzaam en dagelijks wederkeerend gebruik kwalen en ongemakken doen ontstaan, welke eindelijk met al het geweld eener hevige ongesteldheid losbarsten of ook slepende ziekten kunnen te weeg brengen.

Denkt slechts aan de werklieden der loodwitfabrijken, welke na langeren of korteren arbeid allerhevigst aan de loodkolijk kunnen lijden, of stedelingen, welke loodhoudend water gebruiken.

Zoo ook kan het gebruik van koper, arsenicum (*) en andere schadelijke zelfstandigheden allernadeeligste gevolgen voor de gezondheid van het dierlijk ligchaam hebben.

Gij zult zeggen, geëerde lezers! men gebruikt toch maar zoo geen koper of arsenicum. Om echter het tegendeel aan te toonen, met betrekking tot het koper, behoef ik slechts te wijzen op spijzen, welke in slecht vertinde keukengereedschappen zijn toebereid, en wat het arsenicum betreft, op de verleidelijke verwen, waarmede het suikergoed bestrooid of aangesmeerd wordt. Reeds langen tijd is steller dezes er op bedacht geweest, om die fraaije verfstoffen op arsenicum te onderzoeken; de gedachte, dat suikerbakkers wel zouden weten, dat de gewone schilderverwen veelal vergiftige zelfstandigheden zijn, en dezelve als zoodanig niet gebruikten, hebben dat voornemen bij mij doen verflaauwen, tot dat voor eenige dagen mijne aandacht gaande gemaakt werd door de helder groene verwen, welke ik op de zoogenaamde allerhande ontdekte.

Ik verzocht een stukje van hetzelve en verzamelde daarvan een 50—100tal korreltjes, welke daarop als strooikogeltjes aangehecht waren, en onderwierp dezelve aan een scheikundig onderzoek.

Dezelve met alle voorzorg en zindelijkheid behandelende, ontdekte ik met ontzetting, dat niet minder dan één tiende gedeelte van het behandelde mij, met de gewone réagentien, het duidelijkste bewijs gaf, dat de groene verw rattekruid bevatte. Een toestel volgens Marsh bij de hand hebbende, werd het overige aan die behandeling onderworpen, en gaf mij nogmaals en duidelijk overtuigende bewijzen, dat het groen, waarmede die snoeperij versierd was, niets anders was dan eene verbinding van rattekruid met koper, onder den naam van Scheelsch of Parijzer en Schweinfürter groen.

Een mijner vrienden verhaalde mij, dat in zeker huisgezin de kinderen telkens ziek waren, wanneer hun oom daar aan huis geweest was; deze had de gewoonte, om de kinderen eenige suikeramandelen of suikerboonen mede te nemen; doch dat deze snoeperij de oorzaak was van de ongesteldheid, daaraan werd niet gedacht, tot dat eindelijk de moeder dezer kinderen eenige der gekleurde uitzocht, om dezelve provisioneel te bewaren, doch na eenige dagen dezelve weder te zien krijgende, eenige derzelve zelf gebruikte, en daarvan dezelfde onaangenaamheden ondervond, welke hare kinderen vroeger gehad hadden. Nu kreeg men vermoeden, en men herinnerde zich, dat de kinderen van de witte of anders gekleurde ditmaal geene onaangenaamheden ondervonden hadden, zoo als dat telkens vroeger had plaats gehad. Die suikerboonen waren dus vergiften; doch welke kleur zij hadden, is mij niet bekend geworden; zeer waarschijnlijk groen.

Zoo ook de bestrooide chocolaadjes, welke ik met Scheelsch groene kogeltjes heb bestrooid gezien.

Een berigt uit Leiden van kinderen, welke van gekleurde pepermuntkoekjes ziek waren, zal ieder zich nog uit de nieuwsbladen herinneren.

Wat zoude er van iemand worden, welke eene groote hoeveelheid van die snoeperij gebruikte, of zich eens als snoeperij van de strooisuiker verschafte?

Wat zoude er gedacht worden, wanneer eens iemand subiet overleed, na het gebruik van zoo een of ander, dat hem juist niet den dood zoude berokkend hebben, en er op hoog bevel eens een scheikundig onderzoek moest plaats hebben? De experten zouden in hun Visum repertum getuigen, dat er arsenicum gevonden was in die hoeveelheid, welke den dood ten gevolge kon hebben; want na het gebruik van drie of vier stukjes van dat lekkers, zoude men de loup niet noodig hebben, om het op porselein voortgebragte vlekje van iets anders te onderscheiden. Men zoude vlekken in menigte en van groote middellijn verkrijgen, met al het karakter van arsenicum en genoegzaam, om, tot den staat van arsenikzuur gebragt, door de geheele rij van herkenningsmiddelen gekend te worden.

Er is vergiftiging gepleegd, en de gevondene hoeveelheid is genoegzaam, om den dood ten gevolge te kunnen hebben: dit zoude de uitspraak der deskundigen kunnen zijn, en dit ware den regter genoeg. Maar wie is nu de dader? Wie zal op de plaats der beschuldiging zitten, om het vonnis te hooren uitspreken? Een onschuldige; want het kwade vermoeden, dat er bij zoodanige ongelukken opkomt, zal zeer ligt iemand vinden, welke als vermoedelijke dader den loop der geregtigheid in den kerker moet afwachten, om eindelijk, na streng onderzoek, het schuldig of onschuldig te hooren uitspreken; terwijl de giftmenger, zich geen kwaad bewust, onder de menigte staat, den beschuldigde verafschuwende, en reeds bij zich zelve het vonnis uitspreekt. De vergiftigde eetwaren (†) leeren ons, dat de bakkers noch de fabrijkanten van zulk suikerwerk weten, welke schadelijke ingrediënten zij tot het zamenstellen hunner lekkernijen bezigen. — Voorwaar eene onvergeeflijke onkunde. Moesten niet op de scholen den eerstbeginnenden de kleuren ingeprent worden, om hen voor dezelve te waarschuwen, of hun ten minste het karakter en de verderfelijke werking van de zoodanigen ten sterkste worden aangetoond? Dan toch zoude het hun bijblijven en op lateren leeftijd van nut kunnen zijn.

Welke zijn nu wel de beste middelen, om die onkunde te hulp te komen, of te zorgen, dat niemand door die onkunde in zijne gezondheid benadeeld worde?

Het eerst van allen zoude het zeer nuttig zijn, dat zulks in het schoolonderwijs werd ingevlochten, uitgaande van de Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen.* In den vorm van een zeer beknopt Technologisch leesboek voor lager onderwijs zoude zulks eene goede strekking kunnen hebben, en eene zeer verdienstelijke taak zijn van iemand, die zoodanig werk aanbood, of op verzoek of aanvrage dier Maatschappij zoodanig werk zamenstelde, alles in zeer bevattelijken stijl met behoorlijke tafelen, met de oorspronkelijke verdachte verwen geteekend, daarbij opgevende, wanneer men toch met verwen die lekkernijen en kinderspeeltuig wilde opsieren, welke kleuren of mengsels van enkelvoudige kleuren als onschadelijk en hetzelfde doel bereikende verwen aan te bevelen waren (zie Doct. Ali Cohen t. a. p.). Dat het verder als een policiereglement beschouwd wierd, om op alle tijden de winkels, waar eetwaren ten verkoop aangeboden werden, te inspecteren, en alles, wat naar zekere regels aan de onderzoekers verdacht voorkwam, als zoodanig in beslag te nemen en tot onderzoek aan deskundigen aan te bieden, ten einde, bij niet goed bevinding, die zaken te confisqueren en tot den brandstapel te veroordeelen.

Wanneer dit een en ander tot eene gunstige uitwerking mogt leiden, hoe spoedig zouden dan alle, uit domheid voortspruitende, schadelijke mengerijen en vervalschingen gebannen zijn!

(*) Zie Dr. Ali Cohen's Mededeelingen uit het gebied van Natuur, Wetenschap en Kunst, 1844, pag. 142.

(†) Ik zal zwijgen van sterke dranken, azijn en andere zaken, welke slecht of valsch zijn.

ZEETIJDINGEN.

Gearriveerd: te Amsterdam den 27 Junij Bieze *Vriendschap* van Cardiff, Smith *Elisabeth* van Sunderland, Veenstra *Aukjen* van Kiel, Brouwer *Harmina* van Hamburg, den 28sten de Groot *Jonge Cornelis* van Bayonne, Heijenga *Jantina* van Stettin, den 29sten Masker *Johanna Maria*, Tersteeg *Udonia* beide van Cette, Mellema *Herman Hasselaar* van St. Petersburg, de Jonge *Jonge Pieter* van Rostok, den 30sten Ouwehand *Germania* van Hull, de Jonge *Vr. Martha* van Brandeberg; uit het Vlie den 27sten Schaap *Jonge Klaas* van Dantzig, Brouwer *Lumiena* van Drobach, den 28sten de Weerd *Pieter* van Riga, Jonkhoff *Eendragt* van Dantzig, Kievit *Maria Catharina* van Stettin, Tieman *Anna Maria* van Altona, Gust *Antonia Fransina* van Hamburg; te Texel den 28sten Zwanenburg *Onderneming* van Rio de la Hache, Wortelboer *Bordeaux* van Bordeaux, Boontjes *Cornelia* van Londen, den 29sten Vos *Neptunus* van Riga; te Kampen den 25sten Hoeksema *J. H. Graaf van Rechteren* van Hull, Oldenburger *Jonge Jan* van Noorwegen; te Helvoet den 27sten Poort *Johanna* van Batavia, vertr. 9 Febr., den 28sten de Boer *Elisabeth Johanna* van Banjoewangie, vertr. 21 Febr.; te Brielle den 27sten Berghuis *Zorgvliet* van Cardiff, Hazewinkel *Ankina* van Dantzig; te Maassluis den 29sten Legger *Geertina* van Hamburg; te Lissabon den 12den Lucht *Annetta* van Riga; te Port à Port den 13den Sap *Jantina Annachiena* van Amsterdam; te Bolderaa den 17den Dreijer *Nederlandsche Nyverheid* van Rotterdam, den 19den Kleininga *Catharina Cornelia* van Amsterdam, Helmers *4 Gezusters* van Antwerpen; te Bologne den 17den de Jonge *Hendrika*, den 21sten Meijer *Fransiskus* beide van Riga; te Kroonstad den 17den Flik *Geerdina Beerta* van Hamburg, Gialts *Helena*, den 18den Ostra *Vr. Martha*, Ekens *Elisabeth Johanna*, den 19den Meijer *Pieter Hendrik* alle 4 van Amsterdam, Jongebloed *Johanna* van Duinkerken; te Dantzig den 18den Mulder *Ettina* van Amsterdam, den 19den Gort *Onderneming* van Oldenburg; te Pillau den 20sten de Jonge *Jantina* van Amsterdam; te Dungeness den 25sten Kwint *Vr. Cornelia* van Groningen naar .....; te Bremerhaven den 24sten Jacobs *Hendrika* van Groningen; te Gravesend den 26sten Hoveling *Hendrika Alida* van Groningen.

Gearriveerd: te Amsterdam den 30 Junij Puister *Rieka* van Livorno, Douwes *Eendragt* van Riga, Jonkhoff *Eendragt* van Dantzig, Kievit *Maria Catharina* van Stettin, Gust *Antonia Francina* van Hamburg, den 1 Julij Zwanenburg *Onderneming* van Rio de la Hache, Hazewinkel *Alberdina* van Koningsbergen; in het Vlie den 29 Junij Boon *Alida Giezen*, de Weerd *Maria Agnes* beide van St. Petersburg, Jonkhoff *de Hoop*, Hansen *Concordia* beide van Koningsbergen, Bakker *Margaretha Agnes* van Dantzig; te Harlingen den 29sten Lovius *Onderneming* van Noorwegen; te Helvoet den 28sten Oldenburger *Broedertrouw* van Marseille; te Brielle den 29sten Posthumus *Anne Willem* van St. Petersburg; te Bremerhaven den 25sten Kramer *Fennegina*, de Boer *Jantina* beide van Amsterdam.

Vertrokken: van Amsterdam den 27 Junij Hilbrands *Vr. Maria* op avontuur, den 29sten Ouwehand *de Hoop* naar Hull, Visser *Harmonie* naar Riga, Riensema *Goede Verwachting* naar Stettin, Mulder *Margaretha* naar Emden, Kuiper *Vr. Martha* op avontuur; uit het Vlie den 27sten Steffens *Vr. Margaretha*, Munneke *Margaretha Hendrika*, Kuiper *Meinsina* alle 3 naar Stettin, Swart *Maria*, Sprik *de Broeders*, Legger *Jonge Jacob* alle 3 naar Osterrisoer, den 28sten Visser *de Vriendschap* naar Riga; van Texel den 28sten Koster *Martha Elisabeth* naar Marseille, den 29sten Ketelaar *Jantina Hendrika* naar Hull; van Brielle den 29sten Helmers *Hendrika Elisabeth* naar Liverpool; van Maassluis den 29sten Kroon *Vr. Wicherdina* naar Elseneur, Douwes *Ons Genoegen* op avontuur; van Archangel den 11den Schuur *Alida Elisabeth*, Wilkens *Catharina* beide naar Schiedam, Sap *Joanna Jacoba* naar Bologne, den 12den de Boer *Anna Agatha* naar Rotterdam, Bakker *Elsina* naar Amsterdam; van Kroonstad den 20sten Teensma *Jonge Brechtus* naar Amsterdam, Schippers *Jantje* naar Elseneur; van Bolderaa den 20sten de Groot *Josina Wilhelmina*, de Boer *Helena Catharina* beide naar Elseneur; van Newhaven den 23sten Hangelbroek *Eendragt* naar Groningen; van Bremerhaven den 24sten Siemers *Gesina* naar Groningen.

Vertrokken: uit het Vlie den 30 Junij Feninga *Clara Dorothea* naar St. Petersburg, Bossinga *Engberdina* naar Drammen, de Groot *Arendina* naar Christiansand; van Vlissingen den 29sten Lucht *Dorothea* naar Hamburg; van Bayonne den 26sten Kiers Kok *de Hoop* naar Antwerpen; van Rouaan den 26sten Schaap *Alida Elsina* naar Rostok; van Hamburg den 27sten Mulder *Suzanna Catrijna* naar Amsterdam.

Gepasseerd: te Rendsburg den 22 Junij Plukje *Hermanna*, Hilbrands *Vr. Wendelina*, van Sluis *Ettina* alle 3 van Dantzig naar Amsterdam, Bieze *Elsina* van Wismar naar de Eems, Hilbrand *Goede Verwachting* van Nestved naar Holland, den 23sten Pott *Jantina Annegina* van Memel naar Groningen, den 24sten Teensma *Jacoba* van Wismar naar Amsterdam, Fokkes *4 Gebroeders* van Zwolle naar de Oostzee, Mellema *Jonge Tjalling* van Demmin naar Amsterdam, van Wijk *Zorg en Vlyt* van Rostok naar Schiedam, Tent *Goede Verwachting* van Amsterdam naar Rostok, Carst *Janke Hooites* van Demmin naar Rotterdam; te Nijburg den 22sten Hansen *Margaretha Wilhelmina* van Bandholm naar Antwerpen; te Tonningen den 22sten Wijbes *Vriendschap* van Amsterdam naar Koningsbergen, Onnes *Johanna* van Memel naar Harlingen, Bakker *Tjatsina*, den 23sten Scholtens *Alida* beide van Dantzig, Meijer *Vr. Tryntje* van Lubeck, Duit *Vr. Ikina* van Rostok alle 4 naar Amsterdam, Bakker *Theodora* van Koppenhage naar België, Prins *Lammegina* van Cappeln naar Groningen, Stutvoet *Gesina Catharina* van Rotterdam naar Stettin, Dood *Vr. Christina* van Hamburg naar Koningsbergen, de Boer *Froukea*, Drent *Eendragt*, de Boer *Alida* alle 3 van Hamburg naar Rostok, Westerbrink *Alkanna Hendrika* van Bremen naar Rügenw., Sap *Margaretha Everarda* van Amsterdam naar Dantzig, Zuininga *Frouwina Steenhuizen* van Corsoer naar Holland, den 24sten de Boer *Neeske Maria* van Dantzig naar de Wezer.

Zeilklaar: te Liverpool den 26 Junij Harding *Alida* naar Rotterdam, Kuipers *Phoenix* naar Antwerpen.

Te Zoltkamp *gearriveerd:* den 27 Junij de Boer *Lamina* van Noorwegen, den 28sten Oetzes *Alida Maria* van Petersburg, Hume *Achilles* van Engeland, den 29sten Rasker *Beerendina* van Newcastle, Lukkien *Tjakkiena*, Drewes *Tjakkien*, de Ruiter *Vigilantia* alle 3 van Noorwegen, den 1 Julij Swiers *de Hoop* van Belt.

Te Delfzijl *gearriveerd:* den 28 Junij Engelhard *Hillechien* van Termunterzijl, Hazekamp *de Vriendschap* en Muller *Anna* beide van Bremen, Scheppers *Eendragt* van Noorwegen, Rozeboom *de Onderneming* van Bremen, Klaver *Vr. Trientje* van Hamburg, den 29sten Nieland *de Hoop* van Leer, Bakker *Margaretha* van Termunterzijl, van der Werff *Alida Gezina*, Riepma *Agatha* en Stenger *de Vriendschap* alle drie van Noorwegen, den 30sten de Vries *Georg* van Riga, Witkop *Vr. Martha*, Wolkammer *Eenige Broeder* en Brunius *de Vos* alle drie van Noorwegen, Visser *Vr. Luppina* van Leer.

Vertrokken: den 29sten Witkop *Vr. Jaapkje*, Hugens *de Liefde*, Oldenburg *Lucretia* en Sik *Welvaart* alle vier naar Termunterzijl, den 1 Julij de Jonge *de 3 Zusters* en van der Werff *Alida Gezina* beide naar Noorwegen, Huisman *Itjea* naar Bremen, van Rozenberg *de Vriendschap*, Kruze *de jonge Antonia* en Buisman *de jonge Bernhard* alle drie naar Termunterzijl, Bakker *Catharina* op avontuur, Vrijman *de 4 Gebroeders* naar Baltrum.

Het schip *Dorothea*, kapt. Giezen, van Hamburg naar Amsterdam, is te Cuxhaven den 24 Junij met adsistentie van Loodsen, masteloos binnengebragt; moet lossen om te repareren.

HUWEL.-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Wittewierum den 30 Junij 1846. Heden beviel van haar negende KLEINE, waarvan nu acht in leven, G. Corstius, geliefde Echtgenoote van

L. WARMOLTS.

Tot kennisgeving aan belangstellenden.

*** Na eene kortstondige maar allerhevigste ziekte ontsliep heden, in den leeftijd van bijna vijf jaren, ons lief Kind BERENDINA MARIA GEZINA.

Groningen den 30 Junij 1846.

W. GERHARDS.
G. GERHARDS—van CALCAR.

LEN-, KATOENEN-, LINNEN- en ZIJDEVERWERIJ, KATOENDRUKKERIJ, KLANDERIJ en PERSERIJ, onder de **firma WOLDRING** en **SCHADE**, te *Groningen*; zijnde de vereffening van de zaken der Vennootschap opgedragen aan genoemden **AUGUST SCHADE**, en zullen door deze de zaken der ontbonden Vennootschap voor zijne rekening worden aangehouden onder de vroegere **firma WOLDRING** en **SCHADE**.

G. WOLDRING en **A. SCHADE.**

*** De ondergeteekenden hebben hiermede de eer hunne geëerde Begunstigers te bedanken voor het in hen gestelde vertrouwen, terwijl de eerstondergeteekende het zich tot een aangenamen pligt rekent, bij deze den tweeden ondergeteekende bij voortduring aan te bevelen. —

WOLDRING en **SCHADE.**

*** Ingevolge bovenstaande Advertentiën, berigt de ondergeteekende, dat hij de **Affaire**, onder de vroeger bestaande FIRMA, blijft continuëren, en beveelt hij zich ten vriendelijkste bij zijne geëerde Begunstigers aan.

A. SCHADE.

Ondergeteekende **ARIËN JOHANNES WILDERVANCK**, *Commissionair in Granen te Groningen*, maakt bij deze de belanghebbenden bekend, dat hij, de met **HINDRIK JAN MARRINK** aangegane COMPAGNIESCHAP als ***COMMISSIONAIRS IN GRANEN, ZADEN, ENZ.***, onder de Firma **MARRINK & WILDERVANCK**, heeft **Opgezegd** bij behoorlijk geregistreerd Exploit van den 2den Julij 1846, zoodat dezelve van dien dag heeft opgehouden te bestaan.

GRONINGEN den 2 Julij 1846.

A. J. WILDERVANCK.

*** Mr. **S. REIJNDERS**, Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke en ten huize van TONNIS TAMMES VAN HOORN, te *Godlinze*, op MAANDAG den 6den Julij en volgende dagen, telkens des middags te één uur, op gewone Conditiën Verkoopen:

Op den eersten dag de **LEVENDE HAVE**, als: 41 HORENBEESTEN, waaronder vier voljarige OSSEN, 8 PAARDEN, 32 SCHAPEN en LAMMEREN, 2 VARKENS.

Op den tweeden dag de **VELDVRUCHTEN**, als: 5 B. TARWE, 2 B. ROGGE, 3 B. GERST, 1½ B. BOONEN, 6. B. HAVER, 3 B. RAAPZAAD, 12 B. TOPGRAS, KLAVER en NAWEIDE, 15 B. WEIDELAND.

Voorts **BOUW-** en **MELKGEREEDSCHAPPEN**, waaronder 4 VELDWAGENS, HUISMEUBELEN, ENZ.

*** Mr. **S. REIJNDERS**, Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke en ten huize van de Weduwe en Kinderen van wijlen den Heer H. C. EENKEMA, te *Leermens*, op gewone Conditiën, Verkoopen:

Op VRIJDAG den 10den Julij 1846, de **LEVENDE HAVE**, als: 40 KOEIJEN, waaronder VIJF VETTE OSSEN, 6 beste jonge PAARDEN, 20 SCHAPEN, 20 LAMMEREN, 2 VARKENS, een KAPWAGEN, BOERENWAGEN en voorts eenige BOUW- en MELKGEREEDSCHAPPEN.

Op ZATURDAG den 11den Julij de **VELDGEWASSEN**, als: 5 B. GERST, 5 B. ROGGE, 2½ B. WEITE, 10 B. HAVER, 2 B. BOONEN, ongeveer 50 Voeren best gewonnen KLAVERHOOI, 6 B. TOPGRAS en de NAWEIDEN.

Telkens des namiddags te één uur.

BOELDAG VAN VELDVRUCHTEN,

en wel van **5** Bunders **HAVER** en 1½ Bunder **KOOLZAAD**, te *Solwert*, ten verzoeke van Jonkheer S. L. LEWE VAN ADUARD, op Maandag den 6den Julij 1846, des namiddags te 3 uren, ten huize van de Wedw. R. L. BUREMA, bij de Solwerdertil, te *Appingedam*.

Mr. **A. MUNTINGHE CLEVERINGA.**

Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Hoogezand*, zal, op MAANDAG den 6den Julij 1846, des morgens te 10 uren, publiek Verkoopen:

Het NEDERLANDSCHE **OVERDEKTE TJALKSCHIP**, ***DE VROUW HARMANNA HENDERIKA***, groot 72 Tonnen, met al deszelfs OPGOED en ANNEXEN, gevoerd bij REINDER JURJENS KUIPERS, thans liggende te *Martenshoek*, bij de Werf van U. O. VAN DER WERF.

Deze Verkoop zal plaats hebben ten huize van H. J. NIEBOER, te *Hoogezand*, bij wien de INVENTARIS en de Voorwaarden in tijds ter lezing zullen liggen, alsmede ten kantore van

Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA.**

Mr. **J. C.** VAN **SLOOTEN**, Notaris in het Arrondissement *Winschoten*, ter standplaats *Veendam*, gedenkt, ten verzoeke van zijnen PRINCIPAAL, op VRIJDAG den 10den Julij 1846, des avonds te 7 uren, ten huize van den Logementhouder DUINTJER, te *Veendam*, publiek te Verkoopen:

Het **NEDERLANDS KOFSCHIP** ***FENNECHIENA ELIZABETH***, groot 95 Nederl. Tonnen, met ALLE deszelfs OPGOEDEREN en TOEBEHOOREN, zoo als hetzelve door Kapit. W. A. WIJKMAN is gevoerd en thans te *Rotterdam*, in de Haringvliet, is liggende. De INVENTARIS der OPGOEDEREN zal van heden af ten huize van Verkoop, ten Kantore van bovengenoemden Notaris en ten Kantore van de Heeren KUIPER, VAN DAM EN SMEER, te *Rotterdam*, ter inzage liggen.

BOELDAG VAN VELDGEWASSEN,

op WOENSDAG den 8sten JULIJ 1846, precies te 1 uur, aan de Boerenplaats van den Landbouwer H. DOJES VAN ZEEBURGH, op *de Breede*, bestaande uit 8 B. KOOLZAAD, 6 B. GERST, 4½ B. WEIT, 2 B. HAVER, 6 B. TOPGRAS, 6 B. KLAVER, 3 B. ROGGE en NAWEIDE.

Mr. **A. J.** VAN **ROIJEN.**

*** De ondergeteekende maakt aan de belanghebbenden bekend, dat bij hem is te Koop: Plus minus **30 Voeren best gewonnen HOOI**, te *Bedum* bij

M. A. GROENVELD.

Vijftig stuks ***HORENVEE*** kunnen in de **WEIDE** worden aangenomen, dadelijk, op de POLDERLANDEN van *PETIT MARTIN*, in de *Harkstede*. Te bevragen bij den OPZIGTER.

De ondergeteekende, zich als ***APOTHEKER*** gevestigd hebbende WESTZIJDE in de NIEUWE EBBINGESTRAAT, in de BEHUIZING, door wijlen den Heer **J. REINDERS** bewoond geweest, berigt bij deze, dat hij zijne ***APOTHEEK*** en ***DROOGISTWINKEL*** heeft GEOPEND; zich minzaam in de gunst en het vertrouwen van zijne STAD- en LANDGENOOTEN aanbevelende.

GRONINGEN den 1 Julij 1846. **B. TH. EBBINGE.**

LEER-DELFZIJLER EEMS-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

De **DIRECTEUREN** van de ***LEER-DELFZIJLER EEMS-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ*** brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de **SNELVARENDE IJZEREN STOOMBOOT ERBPRINZ ERNST AUGUST** dagelijks PERSONEN, GOEDEREN en BRIEVEN van ***DELFZIJL*** naar ***EMDEN*** VERVOERT, ingevolge daarvan gedane en te doene ANNONCES in de COURANTEN en bestaande en alom verzondene VAARPLANNEN. — Zij vermeenen deze BEKENDMAKING te moeten doen, daar het REIZEND PUBLIEK door de verspreide VAARPLANNEN van de **EEMS-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ CONCORDIA** in het denkbeeld kon worden gebragt, dat deze **VAART** GEHEEL HEEFT OPGEHOUDEN TE BESTAAN, hetwelk evenwel ALLEEN het geval is met de evengemelde **MAATSCHAPPIJ CONCORDIA**, als zijnde deze hare **CONCESSIE** VOORLOOPIG ***INGETROKKEN.***

LEER den 28 Junij 1846.

De Directeuren voornoemd,

B. C. UKENA.
H. RAHUSEN, Rz.
J. FISCHER HIBBEN.

STOOMVAART.

Van **HARLINGEN** naar **LONDEN**, WOENSDAG den **8**sten JULIJ, des morgens te **7** uren, en op WOENSDAG den **15**den JULIJ, des morgens te **10** uren.

Het puike **IJZEREN STOOMSCHIP** ***MAGNET***, Kapitein **ALFRED BROWNLESS.**

Retour van **LONDEN ALLE ZONDAGEN**, 's morgens vroeg.

De VRACHT op **RUNDEREN** is verlaagd tot **15** Schellingen in vol per stuk.

De GOEDEREN, van *Londen* komende voor andere Plaatsen, worden dadelijk in de BEURTSCHEPEN overgeladen, zonder kosten van Opslaan of Pakhuishuur.

Informatiën en dadelijke verzekering tot billijke Premiën, te *Harlingen* bij VAN OPPEN'S ZONEN en de Wedw. BOUWE RODENHUIS EN ZONEN, Agenten, en te *Londen* bij A. G. ROBINSON, II George Yard, Lombard street, Directeur.

Met permissie van den BURGEMEESTER der GEMEENTE *EZINGE*, zullen eenige **LIEFHEBBERS**, te *GARNWERT*, op ZATURDAG den 4den Julij laten Verharddraven:

Tot PRIJS: **EEN CHAISGEREIDE MET BERLIJNER ZILVER GEMONTEERD**, en een **PIKEURS HOOFDSTEL** tot PREMIE. Door Paarden, welke geene Stads Prijzen of Premien hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn. De Keuring te 2 uur, bij E. BOSCH.

HARDDRAVERIJ TE BAFLO,

MET **PAARD** EN **CHAIS.**

Op ZATURDAG den **11**den JULIJ 1846, des namiddags te 2 uren, gedenkt de Kastelein **J. FABER**, ALLEEN, te laten Verharddraven: Een **KOMPLEET** ***CHAISTUIG***, tot PRIJS, en een ***PIKEURS HOOFDSTEL***, tot PREMIE. — Alle Paarden zullen worden toegelaten, welke tot genoegen der Keurmeesters zijn.

De GEWONE JAARLIJKSCHE **HARDDRAVERIJ** te ***ZUIDHORN***, den **18**den JULIJ eerstk., bij de Wedw. E. J. OSSENTJUK.

DE HARDDRAVERIJ TE WINSCHOTEN

zal plaats hebben op MAANDAG den **20**sten JULIJ 1846.

PRIJS: Eene **FRAAI BEWERKTE** ***ZILVEREN KOFFIJVAAS.***

PREMIE: Eene **DITO DITO** ***TABAKSKOMFOOR.***

Aangifte en Keuring der Paarden des voormiddags te elf uren, in en voor het Logement van J. H. DIJKSTERHUIS.

Het Rijden zal beginnen des namiddags precies te twee uren.

Alle Paarden, ten genoegen der Directie, zullen worden toegelaten.

DRIE TIMMERMANSKNECHTEN,

hun **WERK** verstaande, kunnen dadelijk ***WERK*** bekomen. Nader informatie bij **C. J. MEKEL**, Boekverkooper te *Uithuizen*. (Brieven *franko*.)

Er wordt gevraagd **een SMIDSKNECHT**, het ***Boerenwerk*** verstaande en dadelijk **WERK** begeerende. Men vervoege zich bij

F. J. DRIESENS,
Mr. Smid, te *Scharmer*.

T. S. GELLINGA, te *Spijk*,

VERLANGT ten spoedigsten een **SMIDSKNECHT**, die zijn ***WERK*** **GRONDIG** verstaat.

LOTERIJ.

Bij de trekking der tweede klasse van de 199ste *Koninklijke Nederlandsche Loterij*, op Maandag en Dingsdag, den 29 en 30 Junij 1846, zijn prijzen en premiën van duizend guldens of daar boven te beurt gevallen aan de navolgende nummers:

1ste Trekking:
Geene.

2de Trekking:

N°. 7174	een prijs van	1000 gl.
„ 19885	„ „ „	1000 „
„ 2109	„ „ „	1250 „
„ 17601	„ „ „	1250 „

3de Trekking:

N°. 4814	een prijs van	5000 gl.
„ 18508	„ „ „	1000 „

4de Trekking:

N°. 9875	een prijs van	1000 gl.
„ 5773	„ „ „	1000 „
„ 7186	„ „ „	1000 „

De Directeur van de trekkingen der Kon. Ned. Loterij:
J. H. FRIESWIJK.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN ENZ.

STAAT, *aanwijzende de prijzen der navolgende Graansoorten op de Markt te Groningen, gehouden den 30 Junij 1846, om te dienen tot de Zetting van den Prijs van het Brood.*

TARWE,

wegende 68 ℔, ƒ 8-75	wegende 70 ℔, ƒ 9-25	wegende 72 ℔, ƒ 9-75

ROGGE,

wegende 64 ℔, ƒ 6-25	wegende 67 ℔, ƒ 7-00	wegende 70 ℔, ƒ 0-0
„ 65 „ „ 6-50	„ 68 „ „ 7-25	„ 71 „ „ 0-0
„ 66 „ „ 6-75	„ 69 „ „ 7-50	„ 72 „ „ 0-0
gemiddeld . . . „ 6-50	gemiddeld . . . „ 7-25	gemiddeld . . . „ 0-0

Gearresteerd door den *Staatsraad, Gouverneur der Provincie Groningen*, den 2 Julij 1846. RENGERS.

GRONINGEN den 30 Junij.

Tarwe.	*Boekweit.*	*Haver.*
Oude Bak. 70 ℔ ƒ 9-00	Gr. Zand . 62 ℔ ƒ 5-70	Dikke . . . 38 ℔ ƒ 2-70
Jarige . . . 70 — 8-75	dito . . . . 64 — 6-10	N. dito . . 41 — 3-05
N. Oml. . . 66 — 6-75	Zw. Zand . 64 — 5-95	dito . . . . 44 — 3-35
dito . . . . 68 — 7-75	Veen . . . 60 — 4-80	dito . . . . 47 — 3-65
dito . . . . 70 — 8-25	*Gerst.*	dito . . . . 50 — 4-10
N. Oldam. 66 — 6-75		O. dito . . 35 — 2-45
dito . . . . 70 — 8-00	N. Winter 52 ℔ ƒ 3-85	dito . . . . 38 — 2-80
dito . . . . 72 — 8-50	dito . . . 54 — 4-20	dito . . . . 41 — 3-05
N. Oldam. 75 — 0-00	dito . . . . 56 — 4-55	N. Zwarte 38 — 2-95
Rogge.	N. Zomer 52 — 3-45	dito . . . . 41 — 3-20
Oude . . . . 66 ℔ ƒ 0-00	dito . . . . 54 — 3-75	dito . . . . 44 — 3-45
Nieuwe . . 64 — 6-25	dito . . . . 56 — 0-00	*Gort.*
dito . . . . 66 — 6-75	N. Knobbe 58 — 4-20	Parel ƒ 11 tot ƒ 13
	dito . . . . 60 — 4-60	Grove ƒ 8-50 tot ƒ 9-25

Boonen ƒ 5 tot ƒ 6-25	N. Zomerz. ƒ
Groene Erwten ƒ	Geel Mosterdz. ƒ
Graauwe Erwten ƒ	Raap-Olie per vat ƒ 31
Koolz. ƒ	Oml. Boter ¼ ton ƒ
Aweelz. ƒ 8-50, 75 ƒ 9-15	Old. Boter ¼ ton ƒ

Tarwe iets lager afgegeven. — Rogge en Boekweit 50 centen lager aan gebruikers verkocht. — Gerst tot verlaagde prijzen te vergeefs aangeboden. — Beste blanke dikke Haver prijshoudende; minder dito lager afgegeven. — Boonen stil. — Gort slap. — Aweelzaad naar deugd, als genoteerd wel afgaande.

AMSTERDAM den 1 Julij.

TARWE aan cons. met weinig handel; 129, 130 ℔ b. Pools. ƒ 334, 337; 122 ℔ n. Vries. ƒ 258, 270; 127 ℔ o. b. Pools. ƒ 332; 128 ℔ dito ƒ 330. ROGGE in een doen; 126 ℔ Amerik. ƒ 248 bij partij in cons.; 121 ℔ o. Pruis. ƒ 245. GERST tot verlaagde prijzen met meer handel; 116 ℔ n. Deens. ƒ 165; 113 ℔ dito ƒ 156; 112 ℔ n. Kiels. ƒ 158. Nog verkocht: 128 ℔ n. b. Pools. TARWE ƒ 325 bij eenige partij. — ROGGE: 120 ℔ o. Pruis. ƒ 242; 121 ℔ dito ƒ 240; 124 ℔ Rost. ƒ 245; 118 ℔ Pruis. ƒ 235. KOOLZAAD dadelijk in een doen, op levering flaauw; gedaan n. Kadzand 51 £; n. Betuwsch AWEELZAAD 51 a $50\frac{1}{2}$ £; en in publieke veiling: Gron. Koolzaad ƒ 242; op 9 vat Olie in Aug. 48 £; Sept., Oct. en Nov. $48\frac{1}{2}$ £; April 52 a $51\frac{1}{2}$ £. RAAPOLIE dadelijk en op levering flaauwer; per 6/w. ƒ 30; Vlieg. ƒ 29; Sept. ƒ $28\frac{1}{2}$ a 28; Oct. ƒ $28\frac{3}{4}$ a ¼; Nov. ƒ $28\frac{3}{4}$ a ½; Dec. ƒ 29 a $28\frac{3}{4}$; Mei 1847 ƒ $30\frac{1}{4}$. LIJNOLIE per 6/w. ƒ $28\frac{1}{2}$; Vlieg. ƒ $27\frac{1}{2}$. HENNEPOLIE per 6/w. ƒ $30\frac{1}{2}$; Vlieg. ƒ $29\frac{1}{2}$.

ROTTERDAM den 29 Junij.

TARWE: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. zeer weinig gevraagd en ƒ 15 lager verkocht; inl. en vreemde roode soorten ƒ 4 a 5 lager met weinig omgang. Poolsche genoegzaam onveranderd en bijna zonder handel. Verkocht: Jarige en oude Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. ƒ 300, 324; n. mooije en puike dito ƒ 294, 312; n. ord. en goede dito ƒ 276, 282; n. mind. en gem. dito ƒ 248, 268; n. Zomer dito ƒ 265, 285; 126, 129 ℔ o. witb. Pools. n. kwal. ƒ 345; 132 ℔ Ancona ƒ 325; 128, 130, 131 ℔ n. Bovenl. ƒ 305, 315; 132 ℔ n. Rostock, ƒ 340; 134 ℔ n. Hoogl. geld. ƒ 340; 127 ℔ witb. Pools. ƒ 345. ROGGE: Zeeuws., Vlaamsche, Overm. en N.-Brab. ƒ 15 lager moeijelijk te plaatsen. Heden ging er buiten de in veiling gebragte partijen bijna niets om dan eenige gerijven, terwijl de in veiling bedongene prijzen ƒ 25 a 30 lager te beschouwen zijn. Verkocht: Jarige Inl. ƒ 225, 232; n. Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. ƒ 210, 212; n. N.-Brab. ƒ 195, 210; 129, 130 ℔ Amerik. bij gerijf in cons. ƒ 270, 280; 119 ℔ Pruis. ƒ 199, 200; 127 ℔ Amerik. ƒ 260. GERST: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. ƒ 3 lager, waartoe alleen de puikste partijtjes koopers vonden, terwijl mindere en afwijkende slechts ver daar beneden konden worden geplaatst. Verkocht: Winter ƒ 120, 125; Zomer ƒ 114, 149; 111 ℔ j. Pommer ƒ 153. HAVER: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. zeer vast in prijs. Van den zolder 70, 76 ℔ Amst. schaal niet onder ƒ 110 a 116 verkrijgbaar. BOEKWEIT blijft lusteloos; Noordbr. tot ƒ 10 lager moeijelijk te plaatsen. Puike j. Fransche schaars en ƒ 5 lager verkocht, nieuwe ƒ 10 a 15 n. kw. lager afgegeven. Verkocht: Noordbr. tot ƒ 220, 225. J. Grootbr. ƒ 200. J. Fransche ƒ 175, 165; n. dito ƒ 145, 140. N. Holsteiner ƒ 200. PAARDEN- en DUIVENBOONEN goed prijsh. ERWTEN wederom lager afgegeven. Witte ƒ $7\frac{1}{2}$ en blaauwe ƒ 15 lager verkocht. KOOLZAAD: Van nieuw Zaad waren eenige weinige kleine klusjes ter markt, niet groot van stuk, doch vrij droog van kwal., te zamen omtrent 80 mudden, welke men om het nieuwtje a ƒ 10 per mud op gewone korenmarkts-conditie verkocht heeft.

LONDEN den 26 Junij.

Ten gevolge van het aannemen der korenwet en het in cons. komen der ladingen in entr. was inl. TARWE niet dan tot 2 a 3 sh. lageren prijs te plaatsen. In vreemde ging weinig om, daar de houders algemeen ruim 2 sh. avans boven den jongsten entrepot-prijs verlangden, waarin de koopers niet wilden toestemmen. GERST onveranderd. BOONEN en ERWTEN onverkoopbaar, doch zonder verandering in de notering. HAVER zonder kooplust, wordt echter hooger gehouden. De middenprijs is van inl. Tarwe 55 sh. 3 p., Gerst 28.7, Haver 23.8, Rogge 33, Boonen 34.6. Erwten 38.3.

PRIJZEN DER EFFEKTEN. — Amsterd., 1 Julij.

NEDERLAND, Werk. Schuld à 2½ pCt. $61\frac{5}{16}$ à $61\frac{9}{16}$ gebl. $61\frac{1}{2}$; dito Cert. 3 pCt. $73\frac{1}{2}$ à $73\frac{11}{16}$ gebl. $73\frac{11}{16}$; dito dito 4 pCt. $95\frac{1}{4}$ à $95\frac{11}{16}$ gebl. $95\frac{5}{8}$; O. I. Leening 4 pCt. 95 à $95\frac{1}{4}$; Amortisatie Syndic. 3½ pCt. 90; Handel-Maatschappij 4½ pCt. $175\frac{5}{8}$ à $176\frac{3}{4}$ gebl. $175\frac{5}{8}$; Haarlemmermeer 5 pCt. 106; Aand. Rijn-Spoorweg 4½ pCt. $111\frac{1}{2}$ à $111\frac{3}{4}$. BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. $53\frac{1}{4}$. SPANJE, L. bij *Ard.* van 85 £ 5 pCt. 20 à $20\frac{1}{4}$ gebl. $20\frac{1}{8}$; dito bij dito, onbep. stukk. 5 pCt. $18\frac{7}{8}$ à $19\frac{11}{16}$; dito 3 pCt. $37\frac{7}{8}$ à 38; dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $31\frac{7}{8}$ à 32 gebl. $31\frac{7}{8}$; Coup. *Ard.* $18\frac{7}{16}$ à $18\frac{3}{4}$. PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $50\frac{5}{8}$ à $51\frac{1}{8}$ gebl. 51; dito dito 4 pCt. $49\frac{5}{8}$ à 50 gebl. $49\frac{13}{16}$. RUSL., Obl. Hope 1798 en 1816 5 pCt. $107\frac{1}{4}$ à 108; dito dito 1828 en 1829 5 pCt. $105\frac{3}{4}$ à $106\frac{1}{8}$; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. $97\frac{3}{4}$ à 98; dito bij Hope 4 pCt. $91\frac{1}{4}$ à $91\frac{7}{8}$ gebl. $91\frac{1}{2}$; dito bij *Stieglitz* en *Co.* 4 pCt. $89\frac{5}{8}$ à 90 gebl. $89\frac{3}{4}$; Inschrijving in Assignat. 6 pCt. 68; Cert. van dito 6 pCt. $72\frac{1}{2}$ à $72\frac{3}{4}$. POLEN, Aand. met Loten fl. 500 ƒ $143\frac{1}{2}$ à 144. AMERIKA, Bank-Actien $5\frac{1}{2}$ à $5\frac{7}{8}$ gebl $5\frac{1}{2}$.

Oostenr. Met. 2½ pCt. 61; Braz. 5 pCt. $86\frac{3}{8}$; Dito 1843 5 pCt. $85\frac{1}{4}$; Mex. 5 pCt. $26\frac{1}{2}$, ¾; Peru 6 pCt. $22\frac{5}{8}$; Venez. 2 pCt. $42\frac{3}{4}$, 43; Eng. Russen $103\frac{3}{4}$.

Het door ons heden morgen medegedeelde berigt der eindelijke beslechting der Oregon-kwestie heeft, gelijk te verwachten was, gunstig op den stand onzer binnenl. fondsen gewerkt. In alle soorten derzelve was de stemming zeer gunstig en de handel over het algemeen zeer levendig.

In Aand. Handelmaatschappij hebben heden de winstrealisatien, waarvan wij gisteren melding maakten, voortgeduurd. De stemming scheen zich aanvankelijk te verbeteren en de prijs was reeds van $176\frac{1}{2}$ tot $176\frac{3}{4}$ gestegen, doch ging toen achteruit tot $175\frac{5}{8}$, en blijft ongeveer aldus, zijnde ruim ½ pCt. lager dan gisteren.

Spaans. iets aangenamer op het verbeterde merk derzelve van Parijs.

In Portug. vertoonden zich onderscheiden koopers tot verhoogde prijzen. Men meende daarin veelvuldige kleine inkoopen tot geldbelegging op te merken.

Naar alle soorten van Russische fondsen was tot verhoogde prijzen zeer levendige vraag.

Amerik. Bank-Actien op nieuw tot iets hoogere prijzen gekocht.

Braz. 1839 van 100 £ 85; Grenada Onb. St. 1 pCt. $21\frac{1}{4}$, ½ Bl. Gr. Onbep. St. $8\frac{1}{4}$, ⅜; Bl. Gr. Coup. ƒ ¾, $\frac{13}{16}$.

Laatste Prijzen te 5 uren. Integr. 2½ pCt. $61\frac{1}{2}$; Handelm. $175\frac{3}{4}$; Ard. à 510 £ $19\frac{5}{8}$; Binnenl. 3 pCt. $31\frac{7}{8}$.

Te *Groningen* bij P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH, A, 78.